

شیعه در پاکستان

<?xml encoding="UTF-8">

پاکستان در جنوب غربی آسیا قرار دارد. این کشور به سه منطقه جغرافیایی اصلی تقسیم می شود: ارتفاعات شمالی، جلگه رود سند و فلات بلوچستان. رود سند از برف کوه های هیمالیا سرچشمه می گیرد و یکی از بزرگ ترین رودهای جهان است. پایتخت پاکستان شهر اسلام آباد است. شهر لاهور مرکز استان پنجاب و مرکز دانش و فرهنگ اسلامی در این کشور است.

اولین دینی که در این منطقه رواج یافت، ایین هندو بود که حدود 2000 سال قبل از میلاد، آریایی ها مبلغ این دین در این منطقه بودند. بودا از دیگر ایین های مهمی بود که از سال 528 قبل از میلاد در این سرزمین رواج یافت. مبارزانی که هند را فتح کردند، مسلمانان غیر عرب آسیای مرکزی بودند که در حوالی سال 1000 میلادی از گذرگاه های خیبر گذشتند. قانون اساسی جدید پاکستان (1973) این کشور را جمهوری اسلامی نامید. پاکستانی ها مانند دیگر مسلمانان از آداب و سنن اسلامی پیروی می کنند.

بیش تر پاکستانی ها به اصول دین اسلام معتقدند و مقید به اجرای احکام اسلامی، مانند نماز، روزه، خمس، زکات و حج هستند. عید فطر در پاکستان به منزله آغاز سال است و سه روز تعطیل است.

25 درصد مسلمانان پاکستان شیعه هستند و شهر کوئته مرکز ایالت بلوچستان، از مراکز مهم شیعیان است. در ناحیه بلتستان و گلگیت در مرز چین و پاکستان و نیز در پنجاب، شیعیان سکونت دارند. شیعیان در استقلال و ثبات سیاسی پاکستان نقش مهمی برعهده دارند. محمدعلی جناح بنیان گذار پاکستان نیز شیعه بوده است. قدیمی ترین سازمان شیعی در این کشور «آل اینه» یا «شیعه کنفرانس» نام دارد که مرکز آن در شهر لکنهو قرار داشت و هدف آن متحد ساختن شیعیان در سراسر هند قدیم بود که بعدها اعضای آن برای استقلال پاکستان کوشیدند. «سازمان پاسداری از حقوق شیعیان»، دومین تشکیلات ب سابقه شیعیان است. گروه های شیعی پاکستان در جهت تحقق اهداف زیر فعالیت کنند:

الف) صدور مجوز تدریس کتب شیعیان در سطح ابتدایی و متوسطه برای دانش آموزان؛

ب) تفکیک موقوفات شیعه از اهل سنت؛

ج) آزادی شیعیان در برپایی مراسم عزاداری ماه محرم.

نهضت اجرای فقه جعفری، بزرگ ترین تشکیلات شیعه در پاکستان است. این نهضت بدین صورت پدید آمد که بزرگان شیعه پاکستان، در نشستی که در 24 فروردین 1358 - 12 آوریل 1979 در شهر بهکر (استان پنجاب) داشتند و دو روز به طول انجامید، مسئله حزب و رهبر را در اجتماع بزرگ شیعیان مطرح کردند. شور و هیجان حاکم بر این جمعیت، دوران انقلاب اسلامی ایران را تداعی می کرد. پس از بحث و گفت و گو، سازمانی به نام «نهضت اجرای فقه جعفری» بنیان نهاده شد که علامه مفتی جعفر حسین، نخستین رهبر آن بود.

از قرن پنجم تا قرن سیزدهم، در شبه قاره هند که سرزمین پاکستان هم تا سال 1947م جزو آن بود، زبان فارسی، زبان رسمی بود و در این مدت کتاب های بسیاری به زبان فارسی نوشته شد. در دیارتمان زبان فارسی دانشگاه پنجاب که در سال 1870م تأسیس شده، زبان فارسی تا سطح کارشناسی ارشد تدریس می شود. تعدادی از نسخ خطی ارزش مندی که توسط دانشوران ایرانی تألیف شده، اکنون در کتاب خانه های هند و پاکستان نگهداری می

شود. برخی فرهنگ ها و دستور زبان ها هم چون فرهنگ جهانگیری، برهان قاطع و فرهنگ رشیدی در این شبه قاره گردآوری شده است. جلوه فرهنگی و معنوی اسلام را ایرانیان به مردمان هندی نشان دادند و بیش تر مبلغان اسلامی، ایرانی تبار یا دست پرورده ایرانیان هستند.

پس از جدایی پاکستان از هند، محمدعلی جناح، زبان اردو را به عنوان زبان رسمی مردم پاکستان برگزید. پس از ورود بریتانیا به شبه قاره هند، نفوذ فرهنگ غربی در فرهنگ این کشور به چشم می خورد و زبان انگلیسی در سطوح دانشگاهی و عالی رایج شده است. پاکستانی ها زحمت کش، مهمان نواز، سنت گرا، مهربان و پای بند به اصول اخلاقی هستند. آن ها عید فطر و عید قربان و سالروز تولد رسول اکرم (ص) را بسیار مهم می دانند و جشن های با شکوه بسیاری بر گزار می کنند.

بیش تر مردم این کشور یا کشاورزند یا به نوعی با کشاورزی در ارتباط هستند. صادرات این کشور نیز محصولات کشاورزی و منسوجات است.